

CHUYỆN HAY SỬ VIỆT

Biên soạn:

Nguyễn Như Mai - Nguyễn Quốc Tấn - Nguyễn Huy Thắng

THỜI CŨ

Không chỉ là huyền sử

[Dành cho học sinh tiểu học]

NHÀ XUẤT BẢN KIM ĐỒNG

HỒI QUANG TỪ TRONG LÒNG ĐẤT ĐÁ

TỪ NHỮNG CHIẾC RĂNG HÓA THẠCH

Ai mà chẳng quan tâm tới tổ tiên của mình! Đã là người Việt Nam, hẳn bạn nhỏ nào cũng muốn biết tổ tiên của chúng ta đã ra đời trên mảnh đất hình chữ S tự bao giờ. Vẫn biết đây là một câu hỏi khó, nhưng càng khó càng thôi thúc chúng ta tìm hiểu, đúng không nào!

Thật may, các nhà khảo cổ học đã giúp chúng ta có được câu trả lời. Lời giải đáp đến từ một cuộc khai quật do họ tiến hành vào năm 1955 ở Lạng Sơn. Trên vách hang núi đá vôi ở Thẩm Khuyên và Thẩm Hai (nay thuộc huyện Bình Gia), họ đã tìm được một di chỉ nhỏ bé nằm trong lớp

trầm tích màu đỏ. Đó là mười chiếc răng hóa thạch có niên đại khoảng 300.000 năm. Các răng này vừa có đặc tính của người, vừa có đặc tính của vượn, trong đó có một chiếc là răng của người phụ nữ đã trưởng thành và một răng sữa của một em bé khoảng bảy, tám tuổi...

Theo thuyết tiến hóa, cách nay 3 tới 4 triệu năm, một loài vượn đã chuyển từ cây cao xuống đất, tập đi bằng hai chân để hai tay tìm kiếm thức ăn, gọi là *vượn người*. Trải qua một thời gian rất dài, loài động vật ấy dùng hai tay khá thành thạo gọi là *người khéo léo*. Tiến thêm một bước nữa, đến thời điểm cách nay khoảng 1.500.000 đến 500.000 năm, *người đứng thẳng* xuất hiện, tiến hóa từ người khéo léo. Não bộ lớn dần, người vượn chuyển từ ăn rau quả sang ăn thịt, biết dùng công cụ đá để lao động và làm vũ khí. Rồi họ biết dùng lửa để sưởi ấm, nấu ăn, xua đuổi thú dữ, đánh dấu một bước tiến quan trọng trong quá trình tiến hóa từ *người vượn*.

Cuộc sống ngày càng phát triển và phức tạp dần. Tiếng nói ra đời và con người thực sự trở thành người, mà các nhà khoa học gọi là người khôn ngoan *Neanderthal*. Sau cùng là người khôn ngoan hiện đại (*homo-sapiens sapiens*), xuất hiện cách đây khoảng 200.000 năm, hoàn toàn giống người hiện nay.

Ở nước ta, qua quá trình khai quật, tìm kiếm các di vật trong lòng đất từ Bắc vào Nam, các nhà khảo cổ học đã nghiên cứu và đưa ra những bằng chứng cho thấy tổ tiên xa xưa nhất của chúng ta đã xuất hiện như thế nào và phát triển ra sao.

Một kết luận khoa học quan trọng đã được nêu ra: đất Lạng Sơn ở phía Bắc nước ta từng là nơi cư ngụ của người vượn đứng thẳng. Tiếp đó, tại Núi Đọ (xã Thiệu Khánh, Đông Sơn, Thanh Hóa), các nhà khảo cổ đã phát hiện một địa điểm chế tạo công cụ lao động bằng đá rất lớn, cùng răng và xương hóa thạch của các loài thú sống đồng thời với người vượn khi ấy, như gấu tre lớn, voi răng mấu và vượn khổng lồ (nay đã tuyệt diệt).

Ở miền Nam nước ta, tại Hang Gòn, Dầu Giây (Đồng Nai), Vườn Dũ (Sông Bé), An Lộc (Bình Phước) các nhà khảo cổ cũng tìm thấy một số đồ đá đẽo bằng đá bazan như rìu tay, công cụ đá ba mặt và nhiều mặt..., góp phần khẳng định sự có mặt của người Việt cổ thuộc thời đại đồ đá cũ trên vùng đất đỏ miền Đông Nam Bộ.

Như vậy, đất nước ta cũng nằm trong sự tiến hóa chung của loài người và Việt Nam rất có thể cũng là một trong những quê hương của nhân loại, khi loài người từ thế giới động vật bước ra.

SỰ TIẾN HÓA CỦA LOÀI NGƯỜI

Theo thuyết tiến hóa, con người có xuất xứ từ loài vượn người trải qua các giai đoạn sau:

- *Australopithecus*: Loài vượn người phương Nam, sống cách đây khoảng 3,5 triệu năm.

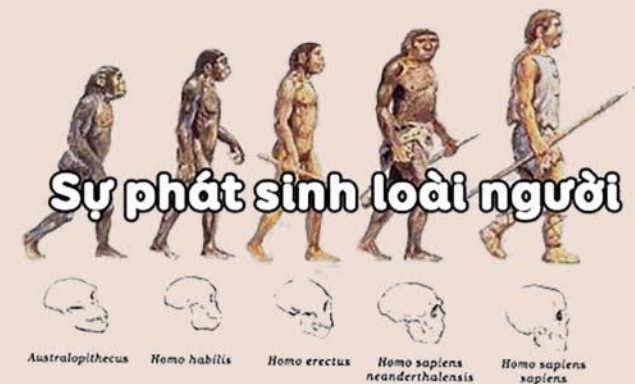
- *Homo habilis*: Người khéo léo, xuất hiện cách đây khoảng 2,2 triệu năm.

- *Homo erectus*: Người đứng thẳng, xuất hiện cách đây chừng 1,6 triệu năm.

- *Homo sapiens*: Người khôn ngoan hay còn gọi là Người thông minh.

- *Homo sapiens sapiens*: Là con người hiện đại ngày nay.

Ở Việt Nam người ta đã tìm được di tích người đứng thẳng, là những hiện vật cổ nhất liên quan đến Lịch sử loài người.

MỤC LỤC

Lời nói đầu.....	3
Lời người biên soạn.....	5

HỒI QUANG TỪ TRONG LÒNG ĐẤT ĐÁ

Từ những chiếc răng hóa thạch.....	8
Những cư dân đầu tiên trên đất Việt.....	13
Người Việt cổ – Những chặng đường phát triển	
Văn hóa Sơn Vi.....	17
Người Việt cổ – Những chặng đường phát triển	
Nghề trồng trọt sơ khai ra đời.....	21
Người Việt cổ – Những chặng đường phát triển	
Văn hóa Bắc Sơn.....	24
Người Việt cổ – Những chặng đường phát triển	
Bước nhảy vọt của văn hóa Phùng Nguyên.....	27
Người Việt cổ – Những chặng đường phát triển	
Nhà nước Văn Lang ra đời.....	31

TRUYỀN THUYẾT KHÔNG CHỈ LÀ HUYỀN SỬ

Kinh Dương Vương và cư dân Bách Việt.....	36
Nòi giống Tiên Rồng.....	40
Câu chuyện một bọc trăm trứng.....	43

Lạc Long Quân diệt Ngư Tinh.....	46
Sự tích đầm Xác Cáo.....	49
Gióng đánh giặc Ân.....	52
Vua Hùng lập nước Văn Lang.....	55
Từ một chiếc trống đồng.....	59
Chàng trai nghèo lấy nàng công chúa.....	63
Lễ hội Xuống đồng.....	67
Chuyện đi sứ thời Hùng Vương.....	70
Bánh chưng, bánh dày ngày Tết.....	73
Vua Hùng kén rể.....	77
Chống Tần – Cuộc đọ sức đầu tiên.....	80
Hùng Vương mất ngôi.....	84
An Dương Vương xây thành Cổ Loa.....	87
Chuyện tướng quân Cao Lỗ.....	91
Truyền thuyết Lí Ông Trọng.....	94
Chuyện tình Trọng Thủy – Mị Châu.....	98
Triệu Đà làm vua nước Nam Việt.....	101
Thừa tướng Lữ Gia.....	104
Cù Hạo gieo mầm bại vong.....	107
Niên biểu.....	110
Tài liệu tham khảo.....	112